

Spektakl *Pan Lutosławski*

Organizacja: Fundacja Zygmunta Noskowskiego

Teatr Polski im. Arnolda Szyfmana w Warszawie

ul. Karasia 2

4 lutego 2014, godz. 18.00

„Nie chcę podbijać serc, lecz pragnę znaleźć tych, którzy czują tak samo, jak ja...”. Te słowa można by uznać za swoiste credo artystyczne Witolda Lutosławskiego. W roku poświęconym wielkiemu kompozytorowi te poszukiwania nabrały specjalnego znaczenia. Przybierały one najrozmaitsze formy, adresowane były do różnych odbiorców. Spektakl dla dzieci „Pan Lutosławski” wpisując się w nie okazał się przedsięwzięciem niezwykłym. Scenariusz napisała Bogumiła Dziel-Wawrowska, która od zawsze była zafascynowana muzyką kompozytora, szczególnie jego piosenkami dla dzieci (Lutosławski skomponował ich kilkadziesiąt). Śpiewała je swoim dzieciom i to właśnie one były pierwszymi słuchaczami i konsultantami tekstu, który przerodził się w scenariusz muzycznego spektaklu. Jego pokazy odbyły się w wielu miastach Polski: Gnieźnie, Koninie, Nowym Sączu, Rzeszowie, Zakopanem. Projekt finansowany przez Instytut Muzyki i Tańca w ramach programu „Lutosławski 2013- Promesa” swoją premierę miał 6 listopada w Teatrze Muzycznym w Łodzi. To właśnie dzięki współpracy z tym teatrem Bogumiła Dziel-Wawrowska zrealizowała swoje marzenie wypełniając jednocześnie testament kompozytora. Muzyczną osnowę przedstawienia stanowią utwory Witolda Lutosławskiego i Tomasza Opalki. Spektakl reżyserował Arkadiusz Głogowski, choreografię przygotował Artur Żymełka, scenografię Iwona Skibińska, a oprawę multimedialną Wojciech Osojca. Jest to wspaniałe przedstawienie edukacyjne adresowane do tych, dla których Lutosławski lubił komponować czyli dla dzieci. Przystępując do tworzenia dla nich „Chantefleurs et Chantefables” powiedział: „bardzo chciałbym móc pokazać w skrócie, „na niby” wszystko to, co można znaleźć w moich dużych utworach”. W „Panu Lutosławskim” kompozytor, grany przez Waldemara Cudzika lub Janusza Łagodzińskiego, właśnie to robi – opowiada o swojej muzyce, tłumaczy nawet co to jest aleatoryzm, a dzieci słuchają chłonąc każde jego słowo. Muzyka ilustrująca wypowiedzi Lutosławskiego wykonywana przez wybitnych polskich młodych artystów, m.in. Janusza Wawrowskiego, Katarzynę Budnik-Gałązkę, Marcina Zdunika, Jakuba Sztencla i Bartłomieja Kominka jest przez widownię doskonale odbierana. Nie mylił się kompozytor mówiąc, że „młodzi ludzie należą do najwierniejszych odbiorców jego muzyki, bowiem podchodzą do niej bez uprzedzeń”. A jeśli jest ona przekazana przez doskonałych wykonawców, połączona z żartobliwymi scenkami prób, na których zjawia się potrafiący uporządkować chaos spokojny Pan Lutosławski, z wywiadem Dziennikarki (Bogumiła Dziel-Wawrowska) oraz słuchowiskiem „Słowik” to nic dziwnego, że młoda publiczność wręcz entuzjastycznie przyjmuje spektakl. Szczególnym wyzwaniem dla jego twórców było przygotowanie choreografii i scenografii do oryginalnego, pochodzącego z 1954r., zapisu radiowego słuchowiska wg baśni Andersena. Okazuje się, że piękna polszczyzna jest jeszcze zrozumiała dla młodego pokolenia smsowców i miłośników gier komputerowych. Na początku spektaklu Dziennikarka pyta dzieci o nazwisko znanego im polskiego kompozytora, pada

zwielokrotniona odpowiedź: Chopin. Potem cisza, jakiś chłopiec dorzuca Mozarta. Po obejrzeniu przedstawienia dzieci na pewno zapamiętają, że wybitnym polskim kompozytorem jest także Lutosławski!

Gabriela Ulanowska

W trakcie spektaklu zaprezentowane zostaną utwory kameralne Witolda Lutosławskiego:

Melodie ludowe na fortepian (Gaik, Panie Michale, Gąsior)

Sonata fortepianowa cz. II (fragment)

Preludia taneczne na klarnet i fortepian (I, III)

Subito na skrzypce i fortepian (fragment)

Kwartet smyczkowy cz.II (fragment)

Piosenki dzieciinne ("Idzie Grześ przez wieś", "Rok i bieda", "Spóźniony słowik")

Bukoliki na altówkę i wiolonczelę (I, III)

Wariacja Sacherowska na wiolonczelę solo (fragment)

Wariacje na temat Paganiniego (fragment) - odtwarzane techniką audio

III Symfonia cz. I (fragment) - odtwarzane techniką audio

Obsada:

Janusz Łagodziński – Pan Lutosławski

Bogumiła Dziel-Wawrowska – Dziennikarka

Janusz Wawrowski – Skrzypek

Anna Środecka – Skrzypaczka

Katarzyna Budnik-Gałązka – Altowiolistka

Marcin Zdunik – Wiolonczelista

Jakub Sztencel – Klarrecista

Bartłomiej Kominek – Pianista

Artur Żymelka – Cesarz

Małgorzata Timofiejew – Mała Li

Justyna Cieplucha – Słowik

Robert Sarnecki – Marszałek Dworu

Aleksandra Fiet – Jang-Jang

Bartosz Wilniewicz – Tang-Tang

Paulina Cegielka – Ju-Tszen

Spektakl stworzony wspólnie, w ciekawy sposób opowiada o życiu i twórczości Lutosławskiego, akcentując ważne w życiu wartości oraz kwestię obcowania ze sztuką wykonywaną na żywo, jako wewnętrzną potrzebę wrażliwego, kulturalnego człowieka. Scenariusz łączy dwa wątki: Jednym z nich jest rozmowa szalonej dziennikarki z kompozytorem, słuchanie jego muzyki i "podglądanie" jego prób z orkiestrą (przy okazji dzieci w przystępny, żartobliwy sposób poznają kilka terminów i nurtów muzycznych – np.:

aleatoryzm). Drugim zaś, jest bajka "Słowik" Andersena, słuchowisko archiwalne Polskiego Radia (Kwiatkowska, Kobuszewski, Zawadzka, i inn.), do którego tańczą artyści baletu Teatru Muzycznego w Łodzi. Oba wątki łączą się w niezwykle sposób. Całości dopełnia piękna scenografia, barwne kostiumy i muzyka Lutosławskiego wykonywana na żywo przez młodych wirtuozów.